

Nuuk, 20. november 2025

Orientering nr. 21/2025

Aftale om finanslov for 2026

Mandag den 10. november 2025 præsenterede naalakkersuisoq for skatter og finanser, Muté B. Egede (IA), en bred aftale om finanslov for 2026 mellem koalitionspartierne Demokraatit, Inuit Ataqatigiit, Siumut og Atassut. Oppositionspartiet Naleraq trak sig fra forhandlingerne den 7. november 2025.

Forhandlingerne var præget af at skabe balance mellem politiske reformer og store besparelser. Naalakkersuisoq for skatter og finanser udtalte til Sermitsiaq den 10. november 2025, at aftalen har fokus på at fremtidssikre økonomien, da *"Grønland står overfor en ny økonomisk virkelighed"*. KNR oplyste den 10. november 2025, at Økonomisk Råd forventer en likviditet på omkring 350 millioner kroner i landskassen inden udgangen af 2025, omend anbefalingen ligger på 800 millioner kroner. *"Vores likviditet bliver bedre, men der er stadig en stor udfordring i landskassen, selvom der kommer overskud"*, udtalte naalakkersuisoq for finanser og skatter til KNR den 10. november 2025.

Aftalen rummer alene plads til få mindre projekter med fokus på selvforsyning, turisme, projektering af infrastrukturprojekter og uddannelser på socialområdet.

Første del af efterårssamlingen i Inatsisartut afsluttet

Første del af Inatsisartuts efterårssamling 2025 sluttede med vedtagelsen af finansloven for 2026 (se herover) den 14. november 2025. Samlingen, som er den første med den siddende koalition efter den konstituerende samling i marts, starter igen den 3. februar 2026.

Blandt de punkter, som blev færdigbehandlet ved samlingen, var et forslag om Inatsisartutlov om erhvervelse af adkomst til eller brugsret til fast ejendom. Forslaget, som blev vedtaget ved tredjebehandlingen den 13. november 2025, stiller krav om dansk indfødsret for at opnå brugs- eller ejendomsret til fast ejendom. Debatten forud for vedtagelsen drejede sig bl.a. om, hvordan der kan sondres mellem danske statsborgere med og uden tilknytning til landet.

Flere punkter vedrørende udvikling på områder under dansk ansvar, bl.a. vedr. Domstolsstyrelsens domsdatabase, ændringer i retsplejeloven samt et forslag om ændring af kriminalloven med henblik på forhøjelse af maksimum for tidsbestemt anstaltsanbringelse, blev behandlet og vedtaget. Med vedtagelsen af ændringen i kriminalloven forhøjes strafframmen fra 10 til 16 år. Også et forslag om at kontakte rigsmyndighederne med henblik på en ændring af kriminalloven der skal indføre gerningsprincippet i stedet for gerningsmandsprincippet, blev vedtaget. Naalakkersuisut henviste i deres svarnotat til, at dette er en del af overvejelserne i det reformarbejde vedrørende retsvæsenet, som Naalakkersuisut forbereder. Et forslag fra naalakkersuisoq for sociale anliggender, arbejdsmarked, indenrigsanliggender og miljø om

en anordning af dele af flere love om ændring af udlændingeloven vedr. gebyrer og effektivisering af kontrol med ydre grænser blev trukket inden førstebehandlingen.

Fra oppositionspartiet Naleraqs medlemmer i Inatsisartut var der bl.a. stillet forslag om at indføre engelsk som andetsprog i skolerne, overtagelse af statens aktier i Greenland Airports, forbud mod selvstyrejede virksomheders medlemskab af Grønlands Erhverv, forbud mod partistøtte fra de øvrige lande i rigsfællesskabet samt overtagelse af ansvaret for finansielt tilsyn. Punkterne skal alle andenbehandles ved efterårssamlingens anden del i februar 2026. To næsten enslydende forslag fra henholdsvis Naleraq- og Siumut-grupperne om et meget omdiskuteret emne, afskaffelse af sommertid, vil ligeledes blive færdigbehandlet på samlingens anden del i februar.

Greenland Minerals afvist af byretten i København

Den 11. november 2025 oplyste Departementet for Erhverv, Råstoffer, Energi, Justitsområdet og Ligestilling i en pressemeddelelse, at Københavns Byret har afgjort, at Greenland Minerals A/S' sagsanlæg mod Grønlands Selvstyre ikke kan føres ved byretten i København. Sagen mellem de to parter skal nu føres ved Grønlands Landsret.

En tilfreds naalakkersuisoq for erhverv, råstoffer, energi, justitsområdet og ligestilling, Naaja H. Nathanielsen (IA), udtaler: *"Naalakkersuisut har under hele forløbet fastholdt det synspunkt, at sagen bør føres i en domstol i Grønland som 1. instans, og vi ser derfor frem til, at sagen fortsætter ved Landsretten i Grønland"*.

Naalakkersuisoq for sociale anliggender, arbejdsmarked, indenrigsanliggender og miljø trækker sig efter sag om jobportal

Torsdag den 13. november 2025 trådte Bentiaaraq Ottosen (A) tilbage som naalakkersuisoq for sociale anliggender, arbejdsmarked, indenrigsanliggender og miljø. Udmeldingen skete dagen efter et åbent samråd i Inatsisartut. *"Jeg træder ud som Naalakkersuisoq på grund af sagen om jobportalen. Den sag har kørt for min tid som Naalakkersuisoq. Men sagen ligger under mit ansvar. Jeg påtager det fulde ansvar for den administrative fejl, og vælger at træde ud som Naalakkersuisoq"*, sagde Ottosen til Sermitsiaq. Udtrædelsen skete på baggrund af igangsættelsen af etableringen af en ny jobportal uden forudgående bevilling fra Finans- og Skatteudvalget i Inatsisartut. I en pressemeddelelse den 14. november 2025 meddeler Formandens Departement, at formanden for Naalakkersuisut, Jens Frederik Nielsen (DEM), midlertidigt overtager ansvaret for sociale anliggender, arbejdsmarked, indenrigsanliggender og miljø.

Kort nyt

- Naalakkersuisut har udnævnt Aka Olesen som ny departementschef for Departement for Sundhed og Personer med Handicap.
- Departementet for Børn, Unge og Familier og Socialstyrelsen sammenlægges til én fælles organisation den 1. januar 2026.
- Bestyrelsen for Ilisimatusarfik (Grønlands Universitet) oplyser i en pressemeddelelse den 12. november 2025, at nuværende prorektor Mari Kleist tiltræder som rektor den 1. december 2025. Den afgående rektor, Gitte Adler Reimer, har beklædt posten i 8 år.
- Greenland Science Week 2025 blev afholdt i dagene 7.-14. november 2025 under temaet *"All Eyes on Greenland"*.